

مستشرقان

۱۳۲۶

محل مطبعه دارداره :

جمال اوغلانده امنيت

صندوغی جوارنده

شنگول يقوشنده

۲۲ نومرو

اضطار :

مسلکمزہ موافق آثار

جدیدہ مع الممنونیه

قبول اولنور

درج ایدلمین آثار اعاده اولنماز

دیر ، فلسفه ، علوم ، حقوق ، ادبیات تاریخ ، و سیاسیات و بالخاصه احوال و شئونه اسلامیه در بحث ایدر و هفته ده بر نشر اولنور .

آبونه بدلی

صاحب و مؤسسلی :

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب

تاریخ تأسیسی

۱۰ تموز ۳۲۴

در سعادتده نسخه سی ۵۰ پاره در

قیرلهدن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی

۲۰ غروش فضلہ آلنیر

سنه لکی	اتی آیانی	غروش
۶۵	۳۵	۳۵
۶۰	۳۰	۳۰
۱۷	۹	۹

عدد : ۱۲۱

۲۷ ذی الحجہ پنجشنبه ۱۶ کانون اول ۳۲۶

بشنجی جلد

جلیلی امر ایتمکه بویوک بر لطف و عنایت سبحانیه ده بولونمشدر . چونکه انسان طهارت سایه سنده هر درلو خسته لقدن قور تولدینی ، صحت و حیاتی لایقیه محافظه ایتمدیکی کبی عین زمانده بدنک بوطهارتی فکر و اخلاقچه ده حسن تأثیرینی کوریر . چونکه ، بدن سخته اولدقجه فکر و اخلاقچه ده سخته اولور . بوندن باشقه دائماً وجودجه تمیزلکه آلیشان فکر و اخلاقچه ده تمیزلکه آلیشیر . وجودنده کی فنالقری دفعه آلیشان ، فکر و اخلاقچه کی فنالقری ده دفعه آلیشیر . و بو سایه مادی ، معنوی بدنی روحنی و اخلاقی تصفیه ایتمش اولور . بر حدیث شریفده : « النظافة من الايمان = نظافت ایماندردر . » بویورمشدر . نصلکه بر انسانک ظاهری تمیز اولدینی زمان باطنی ده اوله جه تمیز اولورسه باطنی تمیز اولدینی زمان اونستده ظاهرینک ده تمیز اولسنه چالیشیر . روح ایله بدن دائماً بر برینه تأثیردن خالی قالماز . ایشته بو حدیث شریفده بونی اثبات اییدیور . ایمانی اولان یعنی باطنی تصفیه ایتمش اولان کیسه لک زیاده سیله طهارت و نظافته دقت ایتدکیرینی کورستریور . دیگر بر حدیث شریفده ایسه : « النظافة تدعو الی الايمان = نظافت ایمانی دعوت ایدر . » بویورمشدر . بو حدیث شریفده یوقاریده کی مطالعاتی اثبات ایتمکده در . ظاهری تمیزلک باطنی ده تمیزلک دیمکدر . دیگر بر حدیث شریفده ده : « ان الله تعالی طیب یحب الطیب نظیف یحب النظافة ، بویورمشدر ، الله تعالی ظاهر در طهارتی سوره ، نظیف در ، نظافتی سوره . »

بوتون بو مطالعاته بناء انسان دائماً صحتی محافظه ایتمکه ، اعتدالدن آیرلماغه ، طهارت و نظافته دقت ایتمکه مجبوردر .

دوقتور حاذق

مجلس عمومیده سیاست عمومیه مذاکره سی

۲

اتحاد عناصر مسأله سی

اکثر ممالکده ، معین بر دوره تاریخیه ده بوتون و امور سیاسییه و اجتماعییه مؤثر و حاکم بر مسئله نک وجودی مشهوردر . مثلاً بو کون آوستریا و مجارستان حیات سیاسییه و اجتماعییه سنک اک مؤثر عاملی ، ملیت نزاعیدر . روسیه و ایرلاننده مسأله زراعیه ، آلمانیا و فرانسه ده عماله مسأله سی اویری طوتار . اگر دولت عثمانیه نک عصر حاضر حیاتی تدقیق ایدیله جک اولورسه ، مسأله حاکم نک عنصر ویا دها طوغری بر تعین ایله ملیت مسأله سی اولدینی تبیین ایدر .

فکر عاجزانه مچه حیاته حقایقه روبرو کلکدن قور قولمالیدر . اغفال نفس ویا اغفال غیر دائماً خسراتی موجب اولمشدر . حقایق و قایبی اولدینی کبی کورمماک ، یا خود کورمه منزلکدن کلک ، او حقایق تعین ایتمز . ایشته بو اعتقاد نتیجه سی اوله رق ، عناصر ویا دنیلدیکی کبی اتحاد عناصر مسأله سی حقنده کی ملاحظاتی ، مجلس عمومیده کچن مذاکره مناسبیله ، سر بست و واضح عرض و بیان ایتمک ایستیورم .

مجلس عمومی ، بوسنه کی دوره اجتماعییه سنه طوبالانور طوبالانماز . ایلمک عمل سیاسیسنده عنصر مسأله سی مهم بر محل طوتدی : حکمدار نطق هایوننده . هر نه جنس و مذهبدن اولورسه اولسون ، عین محبتله « سودیکم بوتون عثمانی اولادک اخوت کامله ایچینده یا شامه لری » و تعالی وطن خصوصنده عین حسیات ایله متحسس بولنه لری ، « شبه یوقکه بو دولت عظیمه نک برات نجایتدر . » بویورمشدی . مجلس اعیان عریضه جوابیه سننده مسأله سی آچویه لزوم کوره رک : « بویوک حقیقتک قطعی بر اطمینان ایله اذهاق و وجدان عمومده بر « طوماسی و بوضورتله عناصر مختلفه نک یکدیگریه وجهه سنک مادر « وطنه انحلال قبول ایتمز بر رابطه قویه ایله باغلامه لری حالاً و آتیاً غایه « الغایه مهم و بونک یکنه چاره حصولی اعتقادیمزجه اولاد وطنک « مکاتب اعدادیه و عالییه دیکنسق بر تربیه نی حائز اوله رق یتشمه لری ماده « معتنا بهاسنه منوط بولندیغنه و ایلمک تربیه و تحصیل عائله مکتبی دیمک « اولان آنا قوجاغنده باشلایوب بالآخره مکاتب عمومییه و خصوصیه ده « توسیع ایدلدیکنه بناء بر طرفدن وطنه خیرلی اولاد یتشیدیره جک « امهات مستقبله عثمانیه نک مطرد تربیه و تحصیللری تامین ایده جک « نهاری وللی مختلط قیز مکتبلرینک اصلاح و تکثیری ، دیگر طرفدن « مکاتب ذکر اطفال پروغراملرینک مفید نتیجه لر ویره جک صورته « اصلاح و تنظیمی و جائب اموردن اولمقه . . . » دبه ایضاحاته کیریشمشدی . مجلس مبعوثان ایسه دها مختصر کچره رک : « وطن مقدسمزده سعادت عمومییه نک اسباب حصولندن اک مهمی کتله دولتی تشکیل ایدن صنوف و عناصر مختلفه میانهلرنده اخوت و مودت حقیقیه نک کسب قوت ایتمی کیفیتی اولوب استیناس و اختلاط دائمی ایله مترافق بوانان خدمت موظفه عسکریه نک بتون عثمانیلره تشمیل و تعمیمی بو امنیه نک سرعت و امنیتله حصولی موجب مؤثرات عالییه اجتماعیهدن بولندیغندن خاک پاک وطنک امر مدافعه سننده برلشن افراد مختلفه نک تشکیل ایلدیکی اردوی عثمانینک اجرا قلنان بو دفعه کی مانوره لرنده کوریلان ترقیات و انتظامدن متحصل ممنونیت و محظوظیت سنیه لرینه مبعوثان تمامیه اشتراک ایدر . » دیمشدی .

مجلس عمومی نک ، فوق العاده مهم اولان بو مسأله یه دائر در میان ایتدیکی مطالعه و آرزولری پک جدی تأمله محتاجدر . خط هایون و عریضه جوابیه لرک تدقیقنده ، ایلمک اول کوزه چاربان شی ، هر اوج وثیقه نک ، اساساً اتحاد عناصری طالب اولدق لری حالده ، تعین معروفی استعمال ایتمه لریدر : حکمدار ، دها طوغریسی نطق هایوندن مسئول هیات وکلا ، معناسی حقوقاً صریح اولیان « اخوت » تعین حسیسی ، دها واضح کله لره ترجیح ایتمشدر . مجلس مبعوثانده « اخوت » ، « مودت حقیقیه » ، « استیناس » ، « اختلاط » تعینلرینی قوللانورق « اتحاد » کله سنک آرتق اصطلاح حالی آلمش اولان معناسی تماماً تضمن ایدمه یین « برلشمک » فعلی بیله آنجق « خاک پاک وطنک امر مدافعه سنه » حصر ایله مشدر . کچر مجلس اعیان ده ، « اتحاد » تعینلرینی قوللانمور و حتی

غیری بر معنا و پیرایه جگ اولورسه ، عناصر مختلفه یه « مختاریت » تسلیم و قبول ایدیلمش اولور . « مختاریت » فیکرینه دور مشروطیت ابتدا- لرنده غالب افکار عمومیته ناصیل بر نظرله باقدینی هنوز خاطر لرده در . اوزمانلر و حتی شمعی بیله بر قسم خلق « مختاریت » ی انقسام و انحلالناک مبدئی عد ایدیور .

لکن ممالک عثمانیه ده ساکن اقوام مختلفه نیک امتزاجی ، یا خود اوقوملردن برینک دیکر لرینی تمثیلی ممکنمیدر ؟

بو کون اور و پاده بر ملت واحده کچی کورینن هیأت اجتماعیه لریک چوغی اساساً عناصر مختلفه نیک امتزاجیه تحصیل ایشدر : مثلاً اسپانیولار بلای باشلی سالت ، رومالی ، ویزیغوت ، یهودی ، عرب نسللرینک ترکیبندن وجوده کیشدر ؛ بو کونکی فرانسه لرده ، سالت ، غره ق ، رومالی ، جرمن قانی وارددر ؛ روسلر ، اسلاولرله فین و ترک نسللرینک محصاه سیدر . فقط هر اوج ملیتک تشککننده بعض فرقلر اولمقده برابر ، امتزاجدن زیاده تمثیل اجرای فعل ایتدیکی شبهه سزدر . اسپانیاده روما مدنیتی و روما مدنیتک بالاخره بنه سدیکی قاتولیک مذهبی ، سالت و غوتلری یوغوروب اسپانیول شخصیت ملیه سنی احداث ایله مشدر . بویله جه حادث اولان اسپانیول ملیتی ، سوکره هر درلو وسائلی انصاف سزجه قوللانهرق یهودی و عربلری بلع و تمثیل ایتیش ، بلع و تمثیله موفق اولامادینی عنصری محو و یاطرد ایله مشدر .

بو ایکنجی دوره ده دخی ، عرب و یهودیلرک اسپانیولاره بعض تأثیرات عریقه ده بولندقلری محقق اولمقده برابر ، اسپانیول ملیتک بونلری تمثیل ایتدیکی آشکاردر . فرانسه ملیتک تحصیلنده « امتزاج » کله سنک استعمالی بلکه دهها طوغری اوله بیلور ؛ فقط بو کونکی فرانسه ملیتک عناصر اصلیه سی ، بر چوقق تأثیرات تاریخیه ایله ، عصر لرجه قاینایهرق ، انجق « امتزاج » ایده بیلمشدر . روس ملیتی ، اسلاولرک فین و تاتارلری تمثیلیه وجوده کیشدر ، بو کونکی روسلر ، فکر ، لسان و مدنیتجه تماماً اسلاولرلر . دیکر ملتلری ، مثلاً انگلیز ، آلمان و حتی آمریقانلری تدقیقه کیرشسه ک ، ینه « امتزاج » دن زیاده « تمثیل » ک اجرای فعل ایتدیکی کورمکنده کوچک چکمه یز . مع مافیه ملیتک تأسسه سنده ، اولمیتک عناصر اصلیه سندن هیچ برینک تفوق و غلبه سی اولمقسزین ، متقابل تأثیرات متساویه نتیجه سی « امتزاج » اولدینی قبول ایتسه ک بیله ، هنوز فکر ملیتک بر سوق طبیعیدن عبارت بولندینی پک اوزاق بر ماضیده باشلا یوب تعاقب اعصار ایله حصول پذیر اولمش اولان بو حادثه تاریخیه نیک ، فکر ملیتک بغایت متیقظ بولندینی عصر یزده سوکره کی استقباله تکررینه امکان تصور ایتک جائز اولاماز . واقعا ایوم بعض ملتار افرادینی آرتدیرمقده ، محیطی کنیشلتمکده در ، فقط بو حادثه ، اک جامع معناسیله مدنیتی غالب اولان بر ملیتک سلم مدنیتده کسندن پک آشنای قالمش عنصری بلع و تمثیل ایتمه سندن باشقه بر شی دکلدر . عجبا عناصر عثمانیه آراسنده دیکر لرینی تمثیل ایده بیله جک قدر مدنیتجه قوی بر عنصر وارمیدر ؟ — اگر یوق ایسه ، عناصر

« اتحاد » ی افاده ایتک ایسته دیکی « عنصر مختلفه نیک یکدیگریته و جمله سنک مادر وطنه انحلال قبول ایتیز بر رابطه قویه ایله باغلامه لری » جمله سیله تمیرده مندیح فکرک قوتی بر آز تقیص دخی ایله یورسه ده ، « یکنسق بر تربیه » ، « مختلط قیز مکتبلری » ، « معین و مفید پروغراملر مکتاب ذکور » ایسته یه رک مقصدینک « اتحاد » دن باشقه بر شی اولمادینی تصریح ایدیور . الحاصل ، افاده لرده و احتمال افکارده بیله بعض تفاوت بولمقده برابر ، وثائق مذکورده دن نهایت النهایه مستنبط اولان ، کرک نطق هایوندن مشهور هیأت وکلانک ، کرکسه مجلس مبعوثان و اعیانک و علی الخصوص مجلس اعیانک ، تبعه دولت عثمانیه دن اولان عناصر مختلفه نیک اتحادینه طالب اوله لیدر .

قوة تشریعیه و اجراییه نیک شو فیکری نه درجه لرده مصیبت اولدینی تقدیر ایده بیلیمک ایچون « اتحاد عناصر » ترکیبک تضمن ایتدیکی معنایی تعیین ایتک اقتضا ایدر .

اتحاد ، برلشمک دیمکدر . عناصر ایسه برکک عینی جنسندن اولان اجزاسی معناسنه کلور . تبعه عثمانیه نیک مجمع عی بر کل تشکیل ایتدیکنه نظراً ، اولکک اجزاسی اولان تورک ، عرب ، روم ، ارمنی ... الخ بر عنصر اولور . اتحاد عناصر دن مراد ، ایشته اوتورک ، عرب ، روم ... الخ عنصرلرینک برلشمه سیدر . لکن اتحاد — برلشمک کله سنک بویله انسان کومه لرینه اضافه سیله نه دنیلیمک ایسته دیکنی اکلامق پک قولای بر شی دکلدر . عنصر لریک اتحادی بر قاج درلو تصور اولنه بیلور : (۱) خواصی مختلف اولان عناصر ، عادتاً کمیوی بر امتزاج ایله « امتزاج » ایله یه رک ، عنصر لقارینه خاص خواصی غائب ایدوب ، خواص مخصوصه جدیدی حیاتی بر ملیت وجوده کتیر لرلر ؛ (۲) هر بر عنصر ، شخصیت ملیه و دینیه سنی تماماً محافظه ایتدیکی حالده ، بر هیأت جامعه معلومه دن انفکاکده من کل الوجوه ضرره اوغرایه جفته قناعت حاصل ایلدیکسندن هیأت مذکورده داخلنده قالمه یی ایسته ر ؛ (۳) عناصر مختلفه دن هر هانکی بریسی ؛ دیکر عناصره از هر جهت فائق و غالب اوله سندن ناشی ، کندی ملیت ، دین و مدنیتی ، دیکر عناصره قبول ایتدیرر ، یعنی اوللری « تمثیل » ایلار ، فقط بو حالده « اتحاد عناصر » دکل ، بلکه « توحید عناصر » وقوعه کیش اولور .

یزده « اتحاد عناصر » دنیلدیکی زمان ، بو اوج نوعدن عجبا هانکیسی مراد ایدیور ؟

قوة تشریعیه و اجراییه مزجه مطلوب اتحاد عناصره ، هر عنصرک مختاریت قومیه سنی کاملاً محافظه ایتک اوزره ، بر هیأت سیاسیله داخلنده یشاملری معناسنی ویرمک مشکلدر . هله مجلس اعیان نظرنده ، اتحاد عنصرک مدلولی « امتزاج » ویا « تمثیل » اولدینه شبهه ایدیلمز ؛ زیرا افراد عثمانیه یه ، تا آنا قوجاغندن اعتباراً « یکنسق بر تربیه » ویریلمه سنی ایسته مک ، مختلط و لیلی قیز مکتبلرینه لزوم کو سترمک ، باشقه هیچ بر صورتله تأویل اولوناماز . بوجهته قوه تشریعیه مزک و علی الخصوص مجلس اعیانک اتحاد عناصره ، « امتزاج » ویا « تمثیل » معناسنی ویرمک ایسته دیکی ظن اولنوز ، و ذاتاً بوایکسینک

مختلفه عثمانیه اتحاد ایدوب بر « ملیت جدیدہ » احداث ایدہ بیلورلرمی ؟

تورکلر دین اسلامک ویردیکی قوت و اقتدار عظیمدن بالاستفاده دور قدرت و کالارنده بعض عناصری مسلمانلاشدیرمهیه و بو واسطه ایله تورکلشدیرمهیه موفق اولمشلردی . لیکن دور الحطاطه بو فعالیت مهمملری انقطاعه اوغرادی . حتی صوک زمانلرده ، اولجه تورکلشمش اولان اناطولی بلی بعض عناصر غیر مسلمہ ، قومیت اصلیلرینه رجوع ایله دیلر . اورتودوقس کلیسائیک قوی زمانلرندہ ، روملر اورتودوقس مذہبنده کی قوملری ، کلیسا واسطه سیاه ، خیلیدن خیل بیه روملاشدیرمشلردی . فقط « عصر ملیت » دنیان ۱۹ نجی عصر میلادیده ، بو روملاشمش خرسیتیانلرده اسکی قومیتلرینی آریوب بولدیلر . وحتی بعضاری تأیید ملیت اوغرندہ دینی اعتزالدن بیله چکنمه دیلر . دیمک اولیورکه ممالک عثمانیهده مدنیتجه اک قوی اولان تورک - مسلمان وروم - اررتودوقس عنصرلری ، عناصر سائرینی تمثیله تشبث ایتشلر اولجه بر درجهیه قدر موفق بیله اولمشلر ایسهده ، تشبثلرینی غایه سنه قدر ایصال ایله مه مشلردر . بو موفقیتسنزلکک اسباب مختلفه سندن بریمی ، محافظه کارلقده ، تمثیل سیاستنده منفعلاری تورکلرله مشترک اولان روملرکده جریان عمومی یه قایلوب ، فکر ملی یه فضله اهمیت ویره رک تورکلر علیهنه عصیان ایلملری و بوبله عثمانلی امپراطور لغنده کی ایکی قوه محافظه کارانه آراسنه نفاق و نزاع کیرمش اوله سیدر . اعتراف اولمشلرکه روملرک عصیانندنبری دولت عثمانیهده نه مسلمان - تورکلر ونده اورتودوقس - روملر ، بر بحق عصر اولکی مرقع اقتداری بر دها حائر اولامامشلردر . تورک و روملرک تمثیل رولنی درعهنده ایدوب اولنرک یرینه قائم اوله جق قدر قوی دیگر عناصرده ظهور ایتمه مشدر . بناء علیه اون طقوزنجی عصر میلادینک اورتلرندن اعتباراً « تمثیل » سیاستی متروک قالمشدر . حتی ظن عاجزانه مه کوره ، عصر مذکورک اورتلرندہ ، کمال دبدبه ایله اعلان اولونان خط شریف وهایونلر ، قوه حاکمیتی حائر تورکلرک ، آرتق « تمثیل » ده عدم اقتدارلرینی رسماً تصدیق و اعتراف ایله رک « تمثیل » مقصده « امتزاج » اقامه ایتک ایستدکلرینک دلائل علیهنه سی اولان وثائقندن باشقه بر شی دکلدر .

« دور تنظیمات » ده مقصد اساسی ، عناصرک « امتزاج » ی ایله سلطنت عثمانیه ناک وحدت واستقلالنی محافظه ایتدکدی . لیکن تاریخ کوستریورکه تنظیمات امتزاجی تأمین ایدهمدی . سلطنت عثمانیه تحالده دوام ایتدی . ماضیده « امتزاج » ک حصول بولامامه سی ، استقبالی محکوم ایتمه بیلور ؛ ماضیده ، عناصر مختلفه یه تمامی مساوات وحریتی کافل بر مشروطیت اداره موجود دکلدی ، عناصرک تألیف امتزاجنه خادم مؤسسات تدریسیه من ، فعالیت اقتصادی من ، تکمل ایتمه مه مشدی ، دیمک ممکندر . « امتزاج » ک عدم امکانه تاریخمزدن کتیر یله جک دلیل ضعیف کوریلسه بیله ، ممالک عثمانیهده ساکن عناصر موجوده یی

کوز اوکنه کتیروب بر لحظه جک جدی درشونه جک ودرشوندیکمزی سویله کدن چکنمیه جک اولورسه ق ، بوندن بویلهده « امتزاج » ک عدم امکانی اعتراف ایلمه یه مجبور اولورز . تبعه عثمانیه دن اولان عناصرک تاریخ ، عنعنه سی ، دینی ، مناسباتی ، آمال وخیالی ، طرز تفکری ، شکل معیشتی ، سویه مدنیتی او قدر یکدیگرندن فرقلی درکه بولنرک « امتزاج » صورتیله اتحادینی تصور بیله غریبدر . قوصوووه اووه سنده چفتچیلک ایدن بر خرسیتیان صرب ایله نجد چولنده حال بداونده یشایان بر مسلمان عربک نه کبی نقطه تماسی اوله بیلور ؛ بولنرک نه کونا « اتحاد » ی ، امتزاجی متصوردر ؟

صورارم : هیچ بر مسلمان ، اتحاد عناصر اوغرندہ شخصیت معینه دینه سندن ذره قدر فدا کارلقده بولنه بیلورمی ؟ .. اونودیلما . ملیدرکه دین اسلام ، صرف سالیکنینک اخلاقی تصفیہ ، سعادت اخرویہ سنی تأمین ایچون منزل وصایای اخلاقیه دن عبارت اولمایوب ، نبی بشرک دارینده سعادتنی کافل اولق حیثیتیه ، دنیا ده کی افعال فردیه واجتماعیه سنی ده تنظیم ایله یں بر دین اکتملدر : دین اسلام تام بر مدنیتدر . کذلک ، روم ویا بلغارلرک ایوم ای تعین ایتمش بر سیای ملیلری ، خرسیتیان - آروپا مدنیتته داخل بر شکل مدنیت مخصوصه لری واردر . بولنر ، او سیای ملیدن ، اوشکل مدنیتدن هیچ آیرملق ایستلرمی ؟ یک واسع اولان ممالک عثمانیهده ایکی مدنیت ، حیات وجهانه نظری یکدیگرندن یک فرقنی ایکی فلسفه حیات چاریشیور . بولنرک امتزاجی هیچ قابلیدر ؟ قابل دکلسه ، هانکیسی دیکرینک غلبه سنه موافقت ایدر ؟

دور تنظیماتده « امتزاج » ظن اولونان شی ، اساساً ، عناصر مختلفه عثمانیه یی ، فرانسر مدنیتیه « تمثیل » ایتدیرمکدی . بو امتزاجک اک مادی تجاریمی « مکتب سلطانی » دنیان غلطه سرانی ایسه سیدر . بورایه بونک تعدد ایده جک امثالنه داخل اولان انسال آتیہ ، فرانسر لسانی ، فرانسر مدنیتیه یوغورولارک ، اتحاد عناصره خادم یکنستی ومطرر تربیه کوره جک ، وروملقی ، بلغارلقی ، عربلقی .. الخ اونوده رق ، « وطن عثمانیه یه » صادق - فقط فرانسر مدنیتته تابع - « عثمانی وطنداشدر » اولق اوزره یتیشه جکدی . لیکن نتایج مادیه سی نه اولدی ؟ - بلغاراخلالنده ، بلغارستان استقلالنه ک چوق چالیشانلرله بلغار بکلکی ارکان ورجالندن بعضارینک مکتب سلطانیه تربیت کرده سی اولدینی کورولدی .. بوبویله ایکن ، اعیان کرامک ارزو ایتدیکی ، یکنسق ومطرر نهاری ولیل امهات مستقبله عثمانیه ویا آبابی مستقبله عثمانیه مکتبلرندن ده مفید نتیجه لر چیقمه سندن شبهه لمه یه یک حقلی بز الحاصل ، ظن عاجزانه کوره ممالک عثمانیهده آرتق « تمثیل » ک امکانی اولمادینی کبی ، « امتزاج » ک حصولی ده مستحیلدر .

شو تحلیله نظراً ، اتحاد عناصرک حصوله خادم ظن اولونان « تمثیل » و « امتزاج » طریقلرینک آرتق مسدودیتی آکلاشیلور . مسدود بر طریقندن یورومه یه چالیشمق عبثه اشتغال اولور ؛ بناء علیه قوه تشریعیه واجرائیه منک « اتحاد عناصر » ده « تمثیل » ویا

انکلیزر مصرک پاره‌لرینی ، سنوی اون بش ملیون لیرایی نه درلو تبه‌ذیر و حکومتک مسند و وظیفه‌لرینی نه کیفیت ایله اشغال و افساد ایلدکلرینی یاد و تشهیر ایله‌ن اجنبی‌لری بوندنبویله نفی ایله تهدید ایلیور ، تهدیدینی ایقاعه مقتدر اولدیغنی صوگ حادته‌ایله اثبات ایدیور . فرانسزلر؛ جمهوریت حکومتی ایله افتخار ایدرلر ایکن جمهوریت آنلری تخجیل ایدیور ، کندی امرینه مالک بر حکومت اولدیغنی تکذیب ایدیور ، و بووسیله ایله‌ده قاپیتولاسیون تسمیه ایستکلری امتیازات اجنبیه اهمیتسز قالیور !

عجبا « تان » غزته‌سی بو حادته‌یه نه معنا ویرز ؟

کچلرده درساعات ایتالیا سفیرینک حادته معلومه‌سی مناسبتیه نشر ایتمدیکی فصول بارده‌نی اونوتدیمی ؟ زرده شمندی او حماسه کاذبه ؟ « La Dépêche Cgyptienne » غزته‌سی حالا قاهرده نشر اولنیور . موسیو ایلتین‌ریشیه حضرتلرینک قلمی ایله تحریر اولنمده‌در ، و عینی مسالک‌کنده دوام ایتمکده‌در .

مشهور مثل مقتضاسنجه (اذمانت مناسبتیه سید) غیور و منصف ذاتلر هر یرده وهر آنده موجوددرلر . انکلیزرلر خدیو نامه یاه جقلرینی یاپسونلر ! فقط بلاد عربده نشر ایتمدیکی دسائسه دولت علیه‌مزک و باخصوص حقی پاشا حضرتلرینک وقابینه‌سی ارکانک انظار ناقه‌لرینی توجیه ایدرز .

مصرده اوروپالیر صوگ حادته مناسبتیه حکومتلریندن بشقه بر کفالت سیاسییه وقانونیه‌دن بحث ایدیورلر . تجنس مسالیه‌سی بساط‌بخته وضع اولنمشدر :

مصر لیلر ایله اتفاق ایدوب اولان بر مجلس نیایی حصوله کتیروب بده مصر جنسیتی ایله تجنس ایتمکی ترجیح ایله‌ن خیلوج، اوروپالیر رایلرینی غزته ستونلرنده صراحة اعلان ایتمکده‌درلر .

موسیو البان دیروجا کچن جمعه کونی قاهرده‌ن اخشام اوزری اسکندریه طریقیله مرسیلیایه واورادن پارسه عزیمت ایتمشدر . قاهره استاسیوننده سکزیبیک کشی ایله عظیم براحتفال ایله تودیع اولنمشدر ؛ (یاشاسون موسیو دیروجا ! یاشاسون حریت ! یاشاسون مصر ، یاشاسون ناسیونالیستلر !) فریادلری سمایه چیقمشدر ، شمندوفرک اوغرادینی استاسیونلرده دخی موسیو دیروجا عینی هتاف ایله تودیع اولنمشدر .

بو کون جمعه کونی موسیو دارجیلا دخی مارسیلیا طریقیله وطنی اولان (بارسلون) ه کیدیور : بوذاتلرک جمله‌سی مصر لیلرک صمیمی احبالرندن معدوددر .

البان دیروجانک بر بلیغ جمله‌یه نمانوره‌سی ایله ختم کفتار ایلیورم : « بن مصرده مصر لیلرک دوستی ایدم ، اوروپاده ایسه بوندنبویله بالذات مصرلی اوله جغمی سزله تأمین ایلم »

...

بوسته‌نک وقتی یقین اولدیغندن بو قدر جتی ایله اکتفا ایلیورم - ولنا عوده ان شاءالله .

« اسکندریه »

« امتزاج » معناسی ویرمک ایسته‌ملرنده دخی ترده دوشولور ؛ و بو صورتله قوه تشریحیه و اجرائیه‌مزک و بر قسم افکار عمومی‌مزک « اتحاد عناصر » طلبنده اصابت ایده‌بیللمه‌لری ایچون ، بو ترکیه ، همه‌حال، دیگر بر معنا بولوب ویرمه‌لری اقتضایدر . عجبا او معنانه‌در ؟ ..

آ . ی .

مکاتیب

مصرده قاپیتولاسیونلر

...

شرقه و باخصوص مصرده اجنبی امتیازلری یواش یواش اهمیتسز قالیور ، کچلرده درساعات ایتالیا سفیرینک حادته‌سی مناسبتیه « تان » غزته‌سی بو مسالهدن خیلوج، بحث ایدوب ، قاپیتولاسیونلر اقطار شرقیه‌ده الی ماشاءالله استمرار ایتمسینک وجوبنه اشارت ایدیوردی . - جریان احوالدهن آ کلاشیدینغه کوره ایش رنگاشیور : فرانسا ایله انکلیزانک منافع ماده‌لری تعارض ایتمدیکه فرانسانک قوای عصبیه‌سی انحلال ایدیور ، مشهور اولان حریت و حماستی بردن بره اونوتیور . مصرده بو حقیقتی تأیید ایده‌جک یکی بر حادته ظهور ایتمشدر « La Dépêche Cgyptine » نامی ایله عربجه فرانسزجه ایله انتشار ایدن یومی غزته‌نک باش محرری موسیو « آلبان دیروجا » و مدیر مسئولی موسیو « جاک دارجیلا » بو هفته مصردهن ایکسیده منفی اوله‌رق تبعد ایدلشدر . - موسیو البان دیروجا فرانسز تبعه‌سندن اولدیندن جمله اجنبی ویرلی‌اهالی بو قراردهن دهشت عمیه‌ده قالمشدر . غزته‌نک مدیر مسئولی موسیو وادجیلا اسپانیا حکومتی تبعه‌سندن اولدیغندن مذکورک نفی حکومت متبوعه‌سینک ضعفنه حمل اولنمشدر . نفی حادته‌سینک سببی ایسه بروجه آتی اجمال اولنور : موسیو البان دیروجا - که « Agrégation » شهادت علیاسنه حاملدر - مصر خدیوینه قارشو برساله انتقادیه نشر ایدوب ذاتاً انکلیزرلر بو محرر کبیرک آنلره دائماً توجیه ایتمدیکی انتقادات حاده‌دن غیظناک و متأثر اولدولرندن خدیوه موج، اولان انتقاد فرصتندن استفاده ایدرک بوراده انکلیترا معتمد سیاسی‌سی اولان (سیرغورست) لوندره خارجیه نظارتنه باتلغراف اشعار ایدر ، خارجیه نظارتی دخی پارس خارجیه‌سی ایله بالمخبره Léntente cordiale ناملی ۱۹۰۴ ائتلافی مقتضاسنجه موسیو البان دیروجانک نفی و تبعدینه قرار ویریلور . و بو قرار قاهرده فرانسانک قونسول جنرالنه بعد التبلیغ اجراءت رسمیه شتاب اولنور .

عینی معامله غزته‌نک مدیر مسئولی اسپانیا تبعه‌سندن اولان موسیو جاک دارجیلایه تطبیق اولنور . معلوم یالورد کرومیر مصرده ایکن اجنبیلرک امتیازلرینه خیلوج، تعدی ایتمشدی ، امتیازات مذکوره ایسه اون درت دولت اجنبیه‌یه مربوط و متعلق اولدیغندن بونلرک جمله‌سی اقناع ایده‌باشن ایسه‌ده انکلیترینه مایوس قالمشدر .